

Затова България, намѣрена между много неприятели, е страдала, но пъкъ е и тържествувала, когато ги е надвивала и пропждала отъ краснитѣ си земи. Въ времена на свобода, сигурностъ и миръ, българскитѣ земи сж достигали голѣма сила, благоденствие, просвѣта, имали книги, изкуства, занаяти, търговия, духовно развитие, на което сж завиждали съседитѣ и дори голѣми далечни държави.

Но какво наричаме Санстефанска България? Както е ставало съ други държави, така стана и съ България. Тя подпадна подъ игото на силната османска държава. Дълги години се бори за свобода, обяви голѣмото Априлско въстание и доведе съ руска помощ Освобождението.

Миръ съ Русия биде сключенъ на 3 мартъ 1878 г. въ с. Санстефано, до Цариградъ. Всеизвестниятъ руски графъ, Николай Игнатиевъ, съставилъ карта на българскитѣ земи и бързо стигналъ до Одринъ, гдето мислѣлъ, че ще се подпише мирниятъ договоръ. Ала зимата била люта и съ каляска не могло бързо да се пътува по замръзнали и снѣжни пѣтища. Та докато графъ Игнатиевъ стигне до Одринъ, рускитѣ войски начело съ генералъ Гурко, генералъ Скобелевъ и великия князь Николай Николаевичъ достигнали до Чаталджа и оттамъ до село Санстефано, при самия Цариградъ.

Щомъ пристигналъ графъ Игнатиевъ, бързо се срещналъ съ рускитѣ пълководци и двама турски паши, които го чакали. Графъ Игнатиевъ извадилъ отъ пазва готовия договоръ за миръ и картата за границитѣ на България, сложилъ ги на масата и съ натѣргенъ гласъ рекълъ: — „Царѣтъ ги одобри. Подпишете ги!“

Турскитѣ паши искали нѣщо да възразятъ, но графъ Игнатиевъ казалъ: „Разсѣждане нѣма. Подпишете, или давамъ заповѣдъ на войската да влѣзе въ Цариградъ“.

Турскитѣ паши подписали.